

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great
Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2018

TLHAHLO YA GO SWAYA

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 13.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tšeo di botšišitšwego.

1.1 Ntle le thuto ga re selo. (Ke taodišotlhaloši)

Tlhalošo

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopolo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Mohola wa thuto/ Bohlokwa bja thuto.
- Dikenywa tša thuto goba go rutega.
- Thuto e okeletša motho tsebo.
- Thuto e otlolla bophelo bja motho.

[50]

1.2 Re phela mabakeng a šele. (Ke taodišotlhaloši)

Tlhalošo

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopolo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Didirišwa tša matšatši a ge di bapetšwa le tša peleng.
- Maitshwaro a batho.
- Tša leago, mohlala: tshepedišo ya tša manyalo, mahu bj.bj.

[50]

1.3 Ge nka ikhwetša ke humile le dinala. (Ke taodišokakanywa)**Tihalošo**

Ka taodišokakanywa mongwadi o akanya kgopolo gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao a gopolago ka gona.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalešo.
- Ditlhalešo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolo tšeo di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Tšeo a tla itirelago tšona/ Seo a gopolago a ka se dira.
- Tšeo a tla direlago ba bangwe.

[50]**1.4 Menyanya le mahu di phadišanong. (Ke taodišokahlaahlo/ngangišano)****Tihalošo ya taodisokahlaahlo**

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapana tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolo tša go fapana ntle le go tšea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taodišo, eupša dintlha tša go thekga mahlakore ao ka moka di swanetše go lekalekana le go kwagala.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go kwešiša le go lebeledišiša mahlakore a mabedi a taodišo ntle le go tšea lehlakore.
- Taodišo e swanetše go kwagala le go ikema ka dintlha. Seo se ra gore e se huetšwe ke maikutlo a mongwadi.
- Dikahlaahlo e be tša moya wo o fodilego, tša go naganwa gabotse le go thekgwa ka tshwanelo.
- Segalo e be sa go hloka khuduego eupša e be seo se kgodišago sa go hloka lenyatšo.
- Mongwadi a ka fa maikutlo a gagwe mafelelong a taodišo eupša seo e se be thumo ya taodišo.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:**Taodišokahlaahlo**

- Molekwa a ka bolela ka tše botse le tše mpe tšeo di diragalago mahung le menyanyeng eupša a se tšee lehlakore

Tihalošo ya taodišongangišano

Taodišo ye e na le maikutlo a mongwadi. Mongwadi o tšea lehlakore gomme a thekga ka mabaka/mehlala. Kgopolo ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolo ya gagwe.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Thoma ka go laetša kgopolo ya gago ka tsela ya go ba le maatlakgogedi mabapi le hlogo.
- Efa dintlha tša go fahlela kgopolo ya gago le go thekga seo.
- Mongwadi o tla tsepelela ntlhakemo ya gagwe.
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo ye, tšweletša dikgopolo tše maatla ka ge taodišo ye e ama kudu maikutlo a gago.
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa.
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlahle maikutlo a mmadi. (Hlokomela gore polelo e se be ye mpe).
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwagala le go kgodiša.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:**Ngangišano**

- Ge molekwa a dumela/ganetša a ka bolela ka dijo, meaparo, mmino bj.bj.
- Molekwa a ka bolela ka maemo, go hloka ponelopele bj.bj.

[50]

1.5 Ruri lethabo la tšatši leo nka se le lebale. **(Ke taodišokgadimo/taodišotlhaloši/ taodišokanego)**

Tlhalošo

Ka taodišokgadimo mongwadi o lebelela morago gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao dilo di diregilego/bilego ka gona. Mongwadi o lebelela morago gomme a hlaloša tše di diregilego.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo/kanego.
- Ditlhalošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolo tšeo di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Lefelo la ditiragalo.
- O be a na le bomang.
- Ditiragalo tša tšatši leo, kudu tšeo di mo kgahlilego.

[50]

1.6 Tše ke ditiro tša segwera. **(Ke taodišongangišano/taodišokanego)**

Tlhalošo**Taodišongangišano.**

Ka taodišongangišano mongwadi o na le kgopolo ye e itšeng goba ntlhakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Kgopolo ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolo ya gagwe.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Thoma ka go laetša kgopolo ya gago ka tsela ya go ba le maatlakgogedi mabapi le hlogo.
- Efa dintlha tša go fahlela kgopolo ya gago le go thekga seo.
- Mongwadi o tla tsepelela ntlhakemo ya gagwe.
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo ye, tšweletša dikgopolo tše maatla ka ge taodišo ye e ama kudu maikutlo a gago.
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa.
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlahle maikutlo a mmadi. (Hlokomela gore polelo e se be ye mpe).
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwagala le go kgodiša.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Khuetšo ye botse/mpe ya segwera.
- Boitshepo segwereng.

Tlhaloso ya taodišokanego

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Molekwa a ngwale ka lebaka le le fetilego.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.
- Molekwa a bolele ka tiragalo ye e diragetšego.
- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Kwešišo ya segwera/Segwera sa nnete ke eng?
- Tšeo a di fihleletšego ka segwera goba ditlhohlo tšeo a bilego le tšona.

[50]

- 1.7. 1.7.1 Ge kgopolo ya ngwana e ka dikologa go tše di latelago, bokamoso, le go se lekane ga batho (maemo le diphihlelelo). **(Ke taodišotlhaloši)**

Tlhaloso ya taodišotlhaloši

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Tiragalo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- Gantši taodišo ye e ngwalwa ka lebaka le le fetilego.
- Temana ya matseno e swanetše go tanya šedi ya mmadi.
- Tiragalo ge e le ye botse/mpe e swanetše go tšweletša molaetša.
- Thumo ya moswananoši ya go kgahliša e a kgotsofatša.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.
- Kgahlego ya mmadi e swanetše go lotwa go fihla mafelelong.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Ka mokgwa wo monagano wa motho o ka dirago gore a ipone a palelwa/atlega ka gona.
- Tše botse tšeo motho a ka itakaletšago tšona.
- Peakanyo ya gagwe ya bophelo.

[50]**1.7.2 Ge ngwana a ka dikologa go kgopolo ye, go botega ga diruiwa. (ke taodisotlhaloši)****Tlhalošo ya taodišotlhaloši**

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Taodišo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- E ngwalwe ka lebaka le le fetilego.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa tlhalošo.
- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo ke tlhaloši.
- Ditlhalošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolo tšeo di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tšeo di latelago:

- Molekwa a ka bolela ka se a se bonago.
- Go botega ga diruiwa.
- Tshwaro ya diruiwa (botse/mpe)
- Mediro ye mebotse ya diruiwa.

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

2.1 LENGWALO LA SEGWERA (LA DITEBOGIŠO)

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la segwera:

- Lengwalo le swanetše go tloga le laetša gore mongwadi o tsebana le go tlwaelana le moamogedi.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ye e lebogišago le go hlohleletša maitshwaro a mabotse.
- Retšistara le segalo e be tše di fodilego.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele e be tša maleba.
 - Aterese ya mongwadi/moromedi.
 - Letšatšikgwedi.
 - Madume.
- Mafetšo a maleba 'Mogwera wa gago/ Ke nna' le leina.

[30]

2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA TIIŠETŠO)

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la semmušo:

- Lengwalo le lebišwe go khamphaning ya Typists.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ya go tiišetša kgopelo.
- Retšistara le segalo e be tša semmušo.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele e be tša maleba.
 - Diatrese tše pedi, e lego ya moromedi le ya moamogedi.
 - Letšatšikgwedi
 - Madume
 - Hlogo ya taba.
 - Mafetšo a maleba, leina le sefane (Wa potego/ Wa lena/ Ka boikokobetšo).
- Mosaeno

[30]

2.3 DITSHWAYATSHWAYO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa ditshwayatshwayo:

- Maitemogelo a mong.
- Ngwala ka motho wa pele.
- Lebaka le le fetilego.
- Diripa tša polelo tšeo di tsošago maikutlo go tšweletša dikgopolo.
- Mmegi a tšweletše maemo a gagwe le tšhišinyo mabapi le ditshwayatshwayo.
- Mmegi a tšweletše mahlakore a mabedi (kgahlego le go se kgahlege)
- Tšweletša dintlhakgolo ka boripana.
- O se ke wa anega ditaba ka moka.
- Anega ka tsela yeo e ka dirago gore moanegelwa a dume le go holofela go tsenela moletlo wa mohuta woo nakong ye e tlogo.

[30]

2.4

POTŠIŠOTHERIŠANO**Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa dipotšišotherišano:**

- Go be le mmotšiši le mmotšišwa.
- Dipotšišo di lebane le mošomo wa mmasebotsana, ke gore maitshwaro le ditiro.
- Dipotšišo di nepiše go bafsa mabapi le diphadišano tša mohuta wo.
- Bophelo bja mmasebotsana le katlego ya gagwe.
- Ditlhohlo tšeo a lebanego le tšona.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

3.1 KARATA YA TALETŠO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa karata ya taletšo:

Hlogo ya taletšo
Maina le difane tša magoši ao a mengwago.
Morero
Tšatšikgwedi la moletlo
Nako
Lefelo
Retšistara le polelo e be tša maleba.
Taletšo e be ka gare ga lepokisana.
Fonte e be ya maleba.

[20]

3.2 PUKUTŠATŠI

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa pukutšatši:

- Hlogo ya pukutšatši.
- Letšatšikgwedi.
- Dinako ka tatelano ya maleba.
- Ditiragalo tša letšatši ka go latelana.
- Retšistara le polelo e be tša maleba.
- Ngwala ka motho wa pele.

[20]

3.3 DITŠHUPETŠO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa ditšhupetšo:

- Go dirišwe dikhutlonne tša lefase, (Leboa, Borwa, Bohlabela le Bodikela).
- Go bolelwe ka mebila, meago le tše dingwe.
- Ke tša go tšwa kae, o eya kae.

Mohlala: Go tloga karatšheng ya Kgotso, tšea mmila wa go leba leboa, feta Podungwane ka letsogong la go ja. Sokologela letsogong la ngele go leba bodikela o tlo bona Cashbuild ka mmila wa go ya Mamaolo. Feta lebenkele la *Cashbuild* ka letsogong la go ja. Sokologela letsogong la go ja ka leboa ka mmila wa go ya Lebowakgomo. Feta Bookelo bja Lebowakgomo le sekolo sa *SJ van der Merwe* ka letsogong la go ja. Ge o fihla magahlanong a ditsela, sokologela letsogong la ngele o lebile bodikela ka mmila wa go ya *Jane Furse*. Feta KFC ka letsogong la go ja le boemathekisi ka letsogong la ngele. Sepela sebakanyana, gomme o tepogele go la ngele o lebile borwa, o tsene ka kgorwana ya go tsena mabenkelengkgoparara a Lebowakgomo.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100

ELA HLOKO:

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (LEPHEPHE LA 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le setaele le legato le lengwe le le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabo ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO TŠA SEPEDI LELEME TLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 50]

Dinyakwa		Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG LE PEAKANYO (Go araba dipotšišo) Tatelano ya dikgopolo ge go dirwa peakanyo Temogo ya morero, baamogedi ba tshedimošo le dikamano MEPUTSO YE 30 Diteng = 25 Peakanyo = 5	Legato la godimo	28–30 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopolo tše bohlale, tša go hlohla mabjoko tšeo di tšwelego mahlalagading -Peakanyo le tlemagano ke tšeo di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	22–24 -Potšišo e arabilwe gabotsebotse -Dikgopolo di kgahliša kudu ebile di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	16–18 -Karabo e a kgotsofatša. -Dikgopolo di tlemagane ebile di a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	10–12 -Tlemagano ya dikgopolo ga se ya maleba -Dikgopolo ga di tšwelele gabotse ebile ga di bontšhe boithamelolo. -Tatelano le tlemagano ya dikgopolo di tšwelela gannyane	4–6 -Molekwa o tšwele tseleng kudukudu -Dikgopolo di hlakahlakane ebile ga di nepiše hlogo -Dikgopolo ga di nepiše hlogo ebile di a ipoeletša -Ga go tatelano le tlemagano ya dikgopolo
	Legato la fase	25–27 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo -Dikgopolo tše bohlale tša go tšwa mahlalagading -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolo go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	19–21 -Potšišo e arabilwe gabotse -Dikgopolo di a kgahliša ebile di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	13–15 -Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatšago eupša ga se ya hlaka gabotse -Tlemagano ya dikgopolo e a kgotsofatša ebile e a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo di a kgotsofatša go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	7–9 -Molekwa o tšwele tseleng -Dikgopolo di hlakahlakane -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolo yeo e tšwelelago	0–3 -Ga go bolelwe selo ka hlogo yeo e filwego -O tšwele tseleng kudukudu -Diteng ga di nepiše ebile di hlakahlakane

POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, tlotlontšu ya maleba ya morero le dikamano -Kgetho ya mantšu -Tirišo ya polelo le melawana, maswao, popopolelo le mopeleto MEPUTSO YE 15 Polelo = 10 Mongwalelo = 3 Padišišobohlatse = 2	Legato la godimo	14–15 -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebile e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari bja maemo a godimodimo	11–12 -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphošo tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae -Polelo e beakantšwe gabotsebotse	8–9 -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale -Segalo ke sa maleba -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng	5–6 -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo ke ya motheo -Segalo le mošito ga se tša maleba -Tlotlontšu ke ye nnyane kudu	0–3 -Polelo ga e kwešišagale -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale
		13 -Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari	10 -Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphošwana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe gabotse.	7 -Tirišo ya polelo e a kgotsafatša eupša e na le diphošo -Segalo se a kgotsafatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo	4 -Polelo ga e kgotsafatše -Ga go phapantšho ya mafoko -Tlotlontšu ga se ye kaalo	
	Legato la fase	5 -Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo -Tlhalošo ya dikgopolo ke ya maemo a godimodimo -Tlhamo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo	4 -Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopolo. -Mafoko le ditemana di beakantšwe ka makgethe	3 -Dintlha tša maleba di tšweleditšwe -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala	2 -Dintlha tša maleba ga se tše kae -Mafoko le ditemana di na le diphošo -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi	0–1 -Dintlha tša maleba ga di gona -Mafoko le ditemana di fošagetše -Taodišo ga e kwagale

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 30]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopolo) -Tatelanyo le peakanyo ya dikgopolo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano MEPUTSO YE 18 Diteng = 14 Peakanyo = 2 Sebopego = 2 (Lengwalo =Sebopego =4)	15–18 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopolo ke tše bohlae tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa	11–14 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	8–10 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana	5–7 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa	0–4 -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo -Ditaba di hlalošwa ga nnyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto MEPUTSO YE 12 Polelo = 8 Mongwalelo = 2 Padišišobohlatse = 2 (Lengwalo= Mongwalelo=1 Padišišobohlatse =1)	10–12 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	8–9 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse -Tlotlontšu ke ye ntši -Gantši ga go diphošo	6–7 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša	4–5 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo -Tlotlontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe	0–3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le gannyane -Molaetša ga o tšwelele le gannyane

KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE KOPANA TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 20]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopolo) -Tatelano le peakanyo ya dikgopolo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano MEPUTSO YE 12 Diteng = 8 Peakanyo = 2 Sebopego = 2	10–12 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopolo ke tše bohlae tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa	8–9 Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	6–7 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana	4–5 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa	0–3 -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo. -Ditaba di hlalošwa gannyane -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana -Kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto MEPUTSO YE 8	7–8 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	5–6 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse -Tlotlontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphošo	4 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša	3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo -Tlotlontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe	0–2 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le gannyane -Molaetša ga o tšwelele le gannyane